

Na jutrovem.

(Potopisne in narodopisne črtice. Spisal dr. Fr. L.)

asi se mi obnavljajo v spominu, ko mi je potekalo življenje kot mične sanje. Mikale so me igre; mikalo me je letanje po cvetočem travniku in po prijaznih solnčnih gričih; vleklo me je v senčni in hladni gozd, kjer se mi je kazalo vedno kaj novega, poprej skritega; radoval sem se ob bistrem studentu tam doli pod košatimi bukvami in ob čistem gorskem potoku: vse to me je veselilo. A kadar sem slišal kaj o tujih deželah in ljudeh, kadar sem čul pravljice o daljnih krajih, zlasti pa, ko so mi pripovedovali o treh modrih ali kraljih iz jutrove dežele, dalje vse raznovrstne svete zgodbe od egiptovskega Jožefa pa do svete družine, ki je bežala v Egipt: o kako je vrelo v domišljiji o tej čudoviti jutrovi deželi, kako sem gledal ljudi, kako sem ž njimi govoril, kako se mi je zdelo tam vse svetlo, vse lepo! Kako bi neki moglo biti temno tam, od koder prihaja k nam svetloba! In hodil sem na mali griček, kjer je bil lep razgled po prostorni ravani tje do goratega robu ob vzhodu: izza tega robu je zjutraj tako čarobno žarelo, kakor bi bil zadaj velikanski ogenj, čemdalje močnejše, dokler ni priplulo rdeče solnce. Tje bi se povspel, ko bi mogel, tje na jutrovo, kjer

je tako lepo, saj je lepo še naše jutro. Kaj je neki tam? Kako daleč bi moral iti, da pridem na jutrovo? Pravijo, da je tam daleč za morjem, tam nekako, kjer je tudi deveta dežela.

Kdo se ne spominja iz svojih mladih let enakih mislij, enakih želj! V jutrovo deželo mu stavi bujna domišljija vse, kar je lepo, ali drago, ali čudno. Kaj bi tudi ne, saj se seznanimo v prvem krščanskem nauku z jutrovimi deželami, in najznamenitejši verski pojmi, glavne verske resnice nas spominjajo neprenehoma onih krajev.

A mislim, da se ni treba sklicevati samo na te mladostne spomine, važnost jutrovih dežel smo spoznali tudi v šolskem nauku in jo spoznavamo še vedno. Res, da niso dandanes te dežele tako važne kakor nekdanj, res, da zaostajajo za evropskim razvojem, res, da jih je zadela nesreča in jih tlači še dandanes, katera jim ovira življenje in delovanje: toda ne dá se zbrisati, kar je nekdanj bilo, spomin še živi in se oživlja tem bolj, čim dalje se mudiš v onih krajih. Priroda sama že mika potovalca; ljudje se ti zdé morebiti čudni, pa zdé se ti tudi zanimivi, vredni, da jih ogleduješ, opazuješ in se natančno ž njimi baviš. Kolikokrat sem si stavil vprašanje: Kakšni so neki ti jutrovci? Kakšni so oni Arabci, o katerih toliko čitam, čitam prav nasprotno reči: tukaj hvalo, tam grajo, tukaj lepe lastnosti, tam vse slabosti in hudobije?

Kaj bi pravil in popisoval na dolgo, kako me je vleklo na jutrovo! Hvala Bogu, da sem bil tam, in še bolj, da sem tako srečno, zadovoljno in prijetno potoval, kakor si nisem mogel želeli

bolj
neva
je s
vsak
ugoa
neva
O
pism
vrst
času
za č
dela
sodin
drug
živ i
vrač
vsega
podv
kar s
dobit
spoz
kar s
ali v
Nič s
vedo
ki pr
ščave
leden
bi le
bi se
nihče
Ali
onega
vzbuj
želo
gleda
men
seda
si v
a mil
ljud
roman
nikda
potov
živce